

علوم و
فنون ادبی

۱۲

نمونه سوالات تالیفی شبه نهایی انسانی

bekhunofficial

نام و نام خانوادگی:	بسمه تعالی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۰/۲/۳۰
نام درس: علوم و فنون ۳	اداره آموزش و پرورش منطقه ۲ تهران	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
پایه: دوازدهم انسانی	دبیرستان	تعداد صفحات: ۵ صفحه
طراح سوال: احترام ابراهیمی	سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹	تعداد سوالات: ۳۴ سوال
	امتحان شبه نهایی نوبت دوم	

ردیف	نمره	سوال										
		الف) تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)										
۱	۰,۲۵	توضیح زیر کدام شاعر دوره بیداری را معرفی می نماید؟ به سبب آزادی خواهی به زندان افتاد تحت تاثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. بیت «آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی/ دست خود ز جان شستم از برای آزادی» از اوست.										
۲	۰,۷۵	درستی و نادرستی موارد زیر را مشخص کنید. الف) پیچیدگی و روانی از بارزترین شاخصه های زبان شعر عصر بیداری است. □ نادرست □ درست ب) اولین نمایشنامه با عنوان «جعفرخان از فرنگ برگشته» به قلم «حسن مقدم» نوشته شد. □ درست □ نادرست ج) اساطیر یونانی، رومی، هندی و عبری ردپای آشکاری در داستان نویسی معاصر دارند. □ درست □ نادرست										
۳	۰,۷۵	نام آثار ستون «الف» را به پدیدآورندگان آثار در ستون «ب» وصل کنید. (در ستون «ب» یک مورد اضافی است)										
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱- زمستان</td> <td>۱- قیصرامین پور</td> </tr> <tr> <td>۲- شهری چون بهشت</td> <td>۲- محمدرضا سرشار (رضا رهگذر)</td> </tr> <tr> <td>۳- طوفان در پراتنز</td> <td>۳- مهدی اخوان ثالث</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴- سیمین دانشور</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	۱- زمستان	۱- قیصرامین پور	۲- شهری چون بهشت	۲- محمدرضا سرشار (رضا رهگذر)	۳- طوفان در پراتنز	۳- مهدی اخوان ثالث		۴- سیمین دانشور
الف	ب											
۱- زمستان	۱- قیصرامین پور											
۲- شهری چون بهشت	۲- محمدرضا سرشار (رضا رهگذر)											
۳- طوفان در پراتنز	۳- مهدی اخوان ثالث											
	۴- سیمین دانشور											
۴	۰,۵	جای خالی عبارات زیر را با واژه های مناسب پر کنید. الف) از شاخه های ارزنده ای که در نثر عصر بیداری چشم نواز است، ..... سیاسی-اجتماعی است. ب) زبان داستان ها (در سبک شناسی دوره انقلاب اسلامی) به ویژه در زمان جنگ، بیشتر ..... است.										
۵	۰,۵	شعر عصر بیداری از نظر موسیقی و عروض چه خصوصیتی دارد؟										
۶	۰,۲۵	نثر تلگرافی که از نمونه نثر پرشتاب جلال آل احمد است، در کدام اثر وی به کمال می بینیم؟ الف) دید و بازدید (ب) سه تار (ج) زیارت (د) مدیرمدرسه										
۷	۰,۲۵	«پرچمدار بازگشت ادبی و شاخص ترین شاعر دوره بازگشت، که گلشن صبا را به تقلید از بوستان سعدی از خود به یادگار گذاشت» که بود؟										
۸	۰,۲۵	با توجه به ویژگی های سبک شناسی ادبیات معاصر و انقلاب اسلامی، کدام سطح نادرست بیان شده است؟ الف) لحن شاعر صمیمانه و متواضعانه است (سطح فکری). ب) توصیف پدیده ها و شخصیت ها در نثر این دوره عینی، کوتاه، بیرونی و مشخص است (سطح ادبی) ج) تنوع موضوع ها یکی از خصایص برجسته ادبیات داستانی پس از انقلاب است (سطح زبانی) د) در دهه هشتاد، شاهد داستانک نویسی (مینی مال) و مدرن نویسی هستیم (سطح ادبی)										
۹	۰,۲۵	از نویسندگان معروف عصر انقلاب که در عرصه داستان کوتاه، داستان بلند، رمان، نمایشنامه و فیلم نامه قلم می زند و در حوزه ادبیات دفاع مقدس، رویکردی خاص و عمیق به مسائل دارد. «ملاقات در شب آفتابی» از آثار اوست.										

	الف) سید مهدی شجاعی	ب) علی موذنی	ج) هوشنگ گلشیری	د) رضا امیرخانی																				
۱۰	«دوره کمال جریان‌های ادبی دوره‌های پیشین است و مضمون شعر شاعران بیشتر نقد اجتماعی است.» این توضیح مربوط به دوره چهارم شعر نو نیمایی (دوره معاصر) می باشد. □ بلی □ خیر																							
	ب) موسیقی شعر (۶نمره)																							
۱۱	بیت زیر دارای دو وزن است، وزن دوم بیت زیر را بنویسید و توضیح دهید کدام وزن بر دیگری ترجیح دارد؟ تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین / کس واقف ما نیست که از دیده چه ها رفت (حافظ) الف) مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن ب) -----																							
۱۲	با توجه به بیت «سعدی نظر از رویت کوتاه نکند هرگز / ور روی بگردانی در دامن آویزد» (سعدی) الف) آیا وزن بیت ناهمسان است یا همسان دولختی؟ ب) شاعر در هجای چندم مصراع دوم از اختیار زبانی حذف همزه استفاده کرده است؟																							
۱۳	«نسیم صبح را گفتم که با او جانبی داری / کز آن جانب که او باشد، صبا عنبر فشان آید» (سعدی)، نام بحر حاصل از وزن بیت زیر را بنویسید.																							
۱۴	باتوجه به تقطیع بیت زیر، هجاهای معادل در دو مصراع را مقایسه کنید و دو اختیار «وزنی» به کار رفته در بیت زیر را بیابید و در مورد آن بنویسید. یاد باد آن که ز ما وقت سفر یاد نکرد / به وداعی دل غم‌دیده ما شاد نکرد (حافظ)																							
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">یا د با دان</td> <td style="padding: 5px;">کِ زِ ما وق</td> <td style="padding: 5px;">تِ سَ قَرِ یا</td> <td style="padding: 5px;">د نَ کَرْد</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">- - U -</td> <td style="padding: 5px;">- - U U</td> <td style="padding: 5px;">- - U U</td> <td style="padding: 5px;">- U U</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">بِ وِ دا عی</td> <td style="padding: 5px;">دِ لِ غَمِ دی</td> <td style="padding: 5px;">دِ یِ ما شا</td> <td style="padding: 5px;">د نَ کَرْد</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">- - U U</td> <td style="padding: 5px;">- - U U</td> <td style="padding: 5px;">- - U U</td> <td style="padding: 5px;">- U U</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">فعلاتن</td> <td style="padding: 5px;">فعلاتن</td> <td style="padding: 5px;">فعلاتن</td> <td style="padding: 5px;">فعلن</td> </tr> </table>				یا د با دان	کِ زِ ما وق	تِ سَ قَرِ یا	د نَ کَرْد	- - U -	- - U U	- - U U	- U U	بِ وِ دا عی	دِ لِ غَمِ دی	دِ یِ ما شا	د نَ کَرْد	- - U U	- - U U	- - U U	- U U	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلن
یا د با دان	کِ زِ ما وق	تِ سَ قَرِ یا	د نَ کَرْد																					
- - U -	- - U U	- - U U	- U U																					
بِ وِ دا عی	دِ لِ غَمِ دی	دِ یِ ما شا	د نَ کَرْد																					
- - U U	- - U U	- - U U	- U U																					
فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلن																					
۱۵	هرگاه شاعر در ارکانی مانند (- U U -) مفتعلن، (- - U U) فعلاتن، (U U - -) مستفعل، بنا به ضرورت، (- - -) مفعولن بیاورد، از کدام اختیار وزنی استفاده کرده است؟																							
۱۶	هرگاه شاعر بنا به ضرورت وزن، یک هجای بلند و یک هجای کوتاه کنار هم را در مفاعِلن (U - U) و مفتعلن (- U U -) جابه‌جا کند. از اختیار وزنی «.....» استفاده کرده است.																							
۱۷	نیما یوشیج برای رهایی از تنگنای عروزی مبتنی بر تساوی و نظم هجاهای هر مصراع، چه راهی را پیش گرفت؟																							
۱۸	اگر نام بحر بی‌تی، «رمل مسدس محذوف» باشد، وزن آن بیت را بنویسید.																							
۱۹	بیت زیر را تقطیع کنید.																							

۰,۷۵	الف) وزن واژه های آن را بنویسید.
۰,۲۵	ب) یک اختیار شاعری در مصراع دوم بیابید.
۰,۲۵	ج) نوع اختیار شاعری در مصراع دوم، زبانی است یا وزنی؟ «به صد جان ارزد آن رغبت که جانان / نخواهم گوید و خواهد به صد جان» (نظامی)
	ج) زیبایی شناسی (۶نمره)
۰,۵	۲۰ زیبایی و تناسب معنایی که در بیت زیر وجود دارد، از همنشینی کدام واژه ها به وجود آمده است؟ هر کاو نظری دارد با یار کمان ابرو / باید که سپر باشد پیش همه پیکان ها
۰,۵	۲۱ باتوجه به بیت «گفت آن یار کزو گشت سرِ دار بلند / جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد» الف) شاعر با یادآوری چه داستانی بر موسیقی معنایی کلام افزوده است؟ ب) گنجاندن یک مفهوم بلند در سخنی کوتاه، که معانی بسیار را در کمترین واژه ها جای می دهد، چه آرایه ای است؟
۰,۷۵	۲۲ آرایه بارز بیت های زیر را در مقابل آن بنویسید. الف) روی و چشمی دارم اندر مهر او / کاین گهر می ریزد آن زر می زند (.....) ب) می خورم جام غمی هر دم به شادی رُخت / خرم آن کس کاو بدین غم شادمانی می کند (.....) ج) چون جام شفق موج زند خون به دل من / با این همه دور از تو مرا چهره زردی است (.....)
۰,۵	۲۳ مناسب ترین آرایه برای تصویر آفرینی در حماسه کدام گزینه دیده می شود؟ الف) گر هزار است بلبل این باغ / همه را نغمه و ترانه یکی است ب) چو رامین گه گهی بنواختی چنگ / ز شادی بر سر آب آمدی سنگ
۰,۷۵	۲۴ در بیت زیر، قیصر امین پور، دلیل شاعرانه، هنری و غیرواقعی آورده که بر زیبایی کلام افزوده است، آن دلیل خیال انگیز را با نام آرایه مورد نظر توضیح دهید؟ «تویی بهانه آن ابرها که می گریند / بیا که صاف شود این هوای بارانی»
۰,۲۵	۲۵ شاعر در این بیت «بر لب کوه جنون خنده شیرین بهار / نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکفت» از کدام حواس برای ایجاد آرایه حس آمیزی بهره برده است؟ (..... + ...)
۰,۷۵	۲۶ در کدام گزینه «اسلوب معادله» موجب زیبایی آفرینی شده است؟ دو دلیل برای انتخاب گزینه مورد نظر بیاورید. الف) پای خوابیده به فریاد نگردد بیدار / بند با عاشق بیدل چه تواند کردن ب) رسم بد عهدی ایام چو دید ابر بهار / گریه اش بر سمن و سنبل و نسرين آمد
۰,۷۵	۲۷ در کدام بیت، «ایهام تناسب» آمده است؟ کدام واژه ها آرایه ایهام تناسب را ایجاد نموده است؟ الف) روی خوبت آیتی از لطف بر ما کشف کرد / زان زمان جز لطف و خوبی نیست در تفسیر ما ب) خانه زندان است و تنهایی ضلال / هر که چون سعدی گلستانیش نیست

۰,۵	۲۸	بخش مشخص شده در دو بیت زیر چه آرایه هایی را نشان می دهد؟ الف) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی / «من از آن روز که در بند توام، آزادم» (.....) ب) آسمان فریبی آبی رنگ شد. (.....)
۰,۵	۲۹	آرایه های شاخص هر بیت را از کمانک مقابل آن بیابید. الف) اینکه گاهی می زدم بر آب و آتش خویش را / روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع (تناقض - تضاد) ب) بیستون کندن فرهاد نه کاری است شگفت / شور شیرین به سر هر که فتد، کوهکن است (مراعات نظیر - اسلوب معادله)
۰,۲۵	۳۰	در شعر زیر کدام آرایه ادبی چشمگیرتر است؟ رود می نالد / جغد می خواند / غم بیاویخته با رنگ غروب / می تراود ز لبم قصه سرد / الف) تناسب (جغد و نالیدن - غم و غروب - غروب و سرد) ب) حس آمیزی (قصه: شنوایی + سرد: لامسه)
		د) نقد و تحلیل، نظم و نثر (۴نمره)
۰,۵ ۰,۵	۳۱	با توجه به بیت زیر از منشآت قائم مقام فراهانی (نثر دوره بیداری) به سوالات پاسخ دهید. «مخدوم مهربان من، از آن زمان که رشته مرادوت حضوری گسسته و شیشه شکیبایی از سنگ تفرقه و دوری شکسته، اکنون مدت دو سال افزون است که نه از آن طرف بریدی و سلامی، و نه از اینجانب قاصدی و پیامی، طایر مکاتبات را پر بسته و کلبه مرادوات را در بسته...» (منشآت قائم مقام فراهانی به سبک گلستان سعدی) الف) دو ویژگی ادبی در متن بیابید و بنویسید. ب) با توجه به متن، دو مورد از ویژگی های زبانی نثر قائم مقام فراهانی را بنویسید.
۰,۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۵	۳۲	با توجه به بیت های زیر به پرسش ها پاسخ دهید. ۱- من نگویم که مرا از قفس آزاد کنید / قفسم برده به باغی و دلم شاد کنید (ملک الشعراى بهار) ۲- جنگ ننگ است در شریعت من / جز پی پاس دین و حفظ وطن (ادیب الممالک فراهانی) ۳- از خون جوانان وطن لاله دمیده / از ماتم سرو قدشان سرو خمیده (عارف قزوینی) ۴- اگر داغ دل بود، ما دیده ایم / اگر خون دل بود، ما خورده ایم (قیصر امین پور) ۵- در آن سرای که زن نیست، انس و شفقت نیست / در آن وجود که دل مُرد، مرده است روان (پروین اعتصامی) الف) قلمرو فکری بیت اول را بنویسید. ب) یک آرایه ادبی (بدیع لفظی) در بیت دوم بیابید. ج) یک ویژگی سبکی شعر دوره انقلاب اسلامی را در بیت چهارم بیابید. د) وطن به عنوان سرزمینی که مردمی با مشترکات قومی، فرهنگی و زبانی در آن زندگی می کنند، در دوره ..... وارد شعر و ادبیات فارسی شد. ه) بیت پنجم را با توجه به شناختی که از پروین اعتصامی دارید کامل تحلیل کنید.
	۳۳	با توجه به متن زیر، ویژگی زبانی، ادبی و فکری نثر دوره انقلاب اسلامی را بیان کنید (هر ویژگی یک مورد) «آفتاب چشم هایتان را می زد، برای همین دستتان را بر چشم های درشتتان که در نور آفتاب جمع شده بود، حمایل کرده بودید، دست دیگرتان را هم به هنگام صحبت کردن تکان می دادید.»

۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۲۵	<p>ریش‌هایتان پُرتر و بلندتر شده بود و رنگ چهره‌تان آفتاب خورده‌تر و تیره‌تر. لباس نظامی به تنتان برازنده بود، شکیل‌تر از همیشه کت و شلوار می‌پوشیدید. آقای موسوی! من موحدی‌ام، شاگرد شما. (سید مهدی شجاعی)</p> <p>الف) یک ویژگی زبانی:</p> <p>ب) یک ویژگی ادبی:</p> <p>ج) یک ویژگی فکری:</p>
۰,۵	<p>۳۴</p> <p>از موفق‌ترین رهروان شعر نیمایی، اخوان ثالث است. دو ویژگی شعر اخوان ثالث را بیان کنید.</p> <p>سلامت را نمی‌خواهند پاسخ گفت سرها در گریبان است کسی سر برنیارد کرد پاسخ گفتن و دیدار یاران را وگر دست محبت سوی کس یازی، به اکراه آورد دست از بغل بیرون که سرما سخت سوزان است.</p> <p>«موفق باشید»</p>

بسمه تعالی

کلید سوالات آزمون فنون ۳

اداره آموزش و پرورش منطقه ۲ تهران

امتحان شبه نهایی نوبت دوم

تاریخ آزمون: ۱۴۰۰/۲/۳۰

سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

پایه: دوازدهم انسانی

الف) تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴نمره)

۱- فرخی یزدی (۰.۲۵) (ص ۱۷ کتاب فنون ۳)

۲- الف) نادرست (سادگی و روانی، ص ۴۲) (۰.۲۵) ب) درست (ص ۷۳) (۰.۲۵) ج) درست (ص ۹۸) (۰.۲۵)

۳- الف) ۱- زمستان، مهدی اخوان ثالث (۰.۲۵) ب) شهری چون بهشت، سیمین دانشور (۰.۲۵) ج) طوفان در پرانتز، قیصر امین پور (۰.۲۵)

۴- الف) طنز (ص ۴۶) (۰.۲۵) ب) عامیانه (ص ۱۰۰) (۰.۲۵)

۵- گروه سنت‌گرا بسیار پایبند به سنت‌های ادبی بود اما گروهی که مطابق زبان کوچه بازار شعر می‌سرودند، پایبندی کمتری داشتند (ص ۴۳) (۰.۵)

۶- د) مدیر مدرسه (ص ۷۴) (۰.۲۵) ۷- فتحعلی‌خان صبای کاشانی (ص ۱۳) (۰.۲۵)

۸- ج) (ص ۱۰۰ و ۱۰۱) سطح فکری است نه سطح زبانی (۰.۲۵) ۹- ب) علی موذنی (ص ۷۹)

۱۰- بلی (۰.۲۵)

ب) موسیقی شعر (۶ نمره)

۱۱- ب) مستفعلٌ مستفعلٌ مستفعلٌ مستف (۰.۲۵) / وزن ب) بروزن الف) ترصیح دارد زیرا همسان بر ناهمسان برتری دارد و وزن بیت را بهتر نشان می‌دهد (ص ۲۶) (۰.۵)

۱۲- الف) همسان دولختی (۰.۲۵) / ب) هجای ۱۲ مصراع دوم (۰.۲۵)

۱۳- وزن بیت ۴ بار مفاعیلین است که بحر آن هزج متمن سالم (ص ۵۰) (۰.۷۵)

۱۴- دو اختیار وزنی: ۱- آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن در رکن اول (۰.۲۵) ۲- بلند رودن جای چایان دو مصراع (ص ۸۴) (۰.۲۵)

۱۵- ابدال (ص ۸۵) (۰.۲۵) ۱۶- اختیار وزنی قلب (ص ۸۶) (۰.۲۵)

۱۷- ۱- قید تساوی هجاهای دو مصراع را برداشت ۲- دست شاعر را در سرودن شعر باز گذاشت (ص ۱۰۴) (۰.۵)

۱۸- فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (رمل مسدس محذوف) (۰.۷۵)

۱۹- (ص ۵۱) (۱.۷۵)

کِ جَان	زَ دَان رَغ بَت	بِ صَد جَانَر
- - U	- - - U	- - - U
بِ صَد جَان	یَ دُ خَا هَد	نَ خَا هَم گو
- - U	- - U U	- - - U
مفاعلی	مفاعیلین	مفاعیلین

ج) زیبایی شناسی (۶ نمره)

۲۰- سپر و پیکان (ص ۳۰) (۰.۵)

۲۱- الف) یادآوری داستان بردار کردن حسین بن منصور حلاج، عارف مشهور قرن ۴ (ص ۳۱) (۰.۲۵) / ب) تلمیح (۰.۲۵)

۲۲- الف) لف و نشر نامرتب (۰.۲۵) / ب) شادمانی کردن بدین غم ... تناقض / (۰.۲۵) ج) ایهام: دور از تو (ص ۹۰) (۰.۲۵)

۲۳- ب) اغراق (ص ۸۹) (۰.۲۵)

۲۴- حسن تعلیل (۰.۲۵) - دلیل بارش ابرها را فراق امام زمان (عج) بیان کرده است. (ص ۱۱۳) (۰.۵)

۲۵- خنده شیرین = شنوایی + چشایی (ص ۱۱۴) (۰.۲۵)

۲۶- الف) اسلوب معادله (۰.۲۵) / دلیل ۱- مصراع اول معادلی و مصداقی برای مصراع دوم ... (۰.۵) ۲- دو عبارت (دومصراع) مستقل ازهم هستند (ص ۱۱۵) (۰.۵)

۲۷- الف) ایهام تناسب (۰.۲۵) آیت به معنی نشانه، معنی دیگر آن آیه است که با واژه تفسیر، تناسب دارد (ص ۹۱) (۰.۵)

۲۸- الف) تضمین (۰.۲۵) ب) حس آمیزی (ذهنی + دیداری) (ص ۱۱۴) (۰.۲۵)

۲۹- الف) تضاد (۰.۲۵) / ب) مراعات نظیر (۰.۲۵)

۳۰- ب) حس آمیزی (قصه سرد = شنوایی + لامسه) (۰.۲۵)

د) نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۳۱- الف) سجع و جناس - تشبیه (۰.۵) / ب) سادگی - روانی - عامیانه و صمیمی (خودمانی) ... موزون ... (۰.۵)

۳۲- الف) بیان آزادی و آزادی خواهی - خفقان حاکم بر جامعه، عدم شادی در جامعه قبل از انقلاب ... (۰.۵)

ب) جنگ و ننگ (جناس) (۰.۲۵)

ج) فرهنگ دفاع مقدس - اشاره به مفاهیم و مضامین اسلامی - فرهنگ ایثار، شهادت (ص ۱۰۰)، (۰.۲۵) یک مورد

د) بیداری (ص ۴۴) (۰.۲۵)

ه) پروین اعتصامی مضامین اخلاقی، پند و اندرز- دفاع از زن در جامعه ... مناظره- ادبیات تعلیمی (ص ۷۰) (۰.۵)

۳۳- الف) زبان نوشته ساده، روان، صمیمی، عامیانه ... (۰.۲۵)

ب) قالب خاطره، گرایش به ساده نویسی و دوری از سبک جدید داستان در آن دیده می شود (۰.۲۵)

ج) تنوع موضوع ها، دعوت به اخلاقیات، جنگ، همدلی و همراهی ... اجتماعی بودن ... ثبت خاطرات، درجه ایمان (۰.۲۵) یک مورد

۳۴- بیان روایی، داستانی، حماسی بودن زبان، کهن گرایی ... (ص ۷۲) (۰.۵) دو مورد

سایت بک خون همیشه رایگان

فیلم آموزشی

گام به گام

مشاوره

نمونه سوال

برنامه ریزی

جزوه

کلیک کنید

www.bekhun.com

